

Med Anne Sophie ved hånden

OM SOMMEREN løber tiden. Skriver man en enkelt gang noget ned, glemmes det let. Solen og havet og de tusind gøremål i et nyanskkaffet hus tager opmærksomheden, og en datter skaber megen frugtbar uro og distraktion.

I de korte vinterdage kan ens fingre blade i gamle notater. Man er spændt ind mellem den sommer der gik, og den man længes efter. Man husker en vandring man gjorde med Anne Sophie ved hånden.

Landevejen ligger to kilometer lang fra Tvedhuse til stranden. Til højre har man dalen omkring Treå, man kan se bakkelinjen rundt. Landskabets kurver brydes kun af "Hollænderens hus". Det blev bygget af en tolder som ønskede udsigt og fik både udsigt og blæst, som i et fyrtårn.

Til venstre mod vest ligger Meilgård Nederskov. En række vildthejn holder dyrene inde til de betalende jagtgæster. Skovbrynet har en storhed over sig som hører herregårde og slotte til. "Det er Nordsjælland", siger Benedicte, og Nordsjælland skal forstås som en kvalitetsbetegnelse.

Anne Sophie er to et halvt år, hun holder mig i hånden og spørger om alt. Også om ting hun ved. "Hvad hedder den blomst?" siger hun. "Ja, hvad hedder den?" spørger jeg igen. "Torskemund!" Hendes vokaler er lagt fast i Sverige, så hun siger ikke mund med å men med et u-agtigt o. En særlig ynde, synes jeg. Og helt tosset hun kan så mange blomster i den alder.

Der kommer næsten ingen biler, så det er alligevel ikke Nordsjælland. Det er endda søndag formiddag. En gammel Ford lister frem midt på vejen, et ældre ægtepar sidder som statuer og ser fremad. Så drejer manden ud til siden, højtideligt som om han styrede et skib.

Solen bager, og Anne Sophie bliver træt af at gå ved hånd, hun løber ud i grøfttekanten. Hun finder en mariehøne, men kan ikke få den op på hånden, så jeg må ud og hjælpe den op til Vorherre. Hun tager en saftig blomsterstængel og river den over. "Klør det, far?" spør hun. I første øjeblik forstår jeg det ikke. Men så kommer jeg i tanke om, at hun nogle dage før sved sig på brændenælder. Da tog jeg (netop undervist af min nabo Rasmus) en brændenældstængel og smurte hendes brændte pletter med saften. "Ja, det klør på knæet", siger jeg. Anne Sophie smører højtideligt. "Det er salve", siger hun, "ikke?" - "Jo". svarer jeg og tænker på om man ikke kan vænne hende af med at bruge dette ikke som altid kræver svar.

Lidt senere forsøger hun at lave salve af en kornblomst, men stængelen er for træet, den kan ikke flækkes. Jeg venter hun skal søge hjælp. Hun ser også op til mig, men siger intet og taber blomsten, ligesom tankeløst.

Hun har fået øje på noget hun kender. "Den løber rundt", siger hun. "Ja," siger jeg, "den trækker vand op til hestene, så kan de drikke". Den lave mark eller engen, hvad der nu er rigtigst at kalde det, er meget stor. Der løber 14 jyske heste rundt, herregårdens avlsdyr. Om dagen er de gerne nede i den lave ende, men om aftenen trækker de op mod vejen, og vi kender dem fra vores aftenture.

En dag burde vi gå ned og se på hejseindretningen, tænker jeg, men ikke i dag. Vi har nemlig et mål, vi skal hente Benedicte's cykel som barnepigen Karin lånte i morges for at nå rutebilen. Derfor går jeg med en stol til cyklen i hånden, den lyser rødt i solen.

"Hvad er det", spørger Anne Sophie, hun står med en lille hvidkløverblomst i hånden. Den kender hun bestemt ikke, men lad os prøve. "Ja, hvad er det?" spørger jeg. "Sneglehus", siger hun uden tøven.

Det var mærkeligt. Vi har tidligere stået stille og set snegle kravle med lange følehorn på skovstien, vi har set snegle i vandet og vi har samlet tomme sneglehuse. Kan hvidkløverens mærkelige fremstikkere minde Anne Sophie om sneglens følehorn? Ret beset er farve og form meget lig de sneglehuse hun har hjemme.

Alligevel er det mærkeligt. Hvad sker der i den lille hjerne, er det tankearbejde eller pludselig impuls der får hovedet på to et halvt år til at kalde kløveren for sneglehus? Og hvad for et indtryk har studiet af sneglehusene gjort på hende, har hun drømt om de små hvide huse, har hun sunget om dem i sine ubegribelige ordrytmer? Det kan vel ikke forklares? Men måske kan det blive uddybet? Måske vil hun som 10-årig skolepige dekorere sit tegnepapir med sneglehus så lette og lyse som kløverblomsten, måske vil hun som 20-årig keramiker trykke sneglehusets former ind i leret, eller som kvindelig lyriker (hvorfor ikke?) bruge snegle og kløverbillede? Måske vil det følge hendes liv som et dybt og rigtigt spor - måske er det blot en indfald, et let krus på bevidsthedens overflade.

Vi har nu en række høje popler på venstre side. Vinden løber gennem bladene, det rasler let og lyset skifter uafsladeligt. Bladhuden har en glathed som altid har været mig imod, men stammens rejsning er sympatisk. Ved siden af træerne i skovbrynet er poplerne opkomlinge, men behagelige på soldage. Vindens lette lyd køler. Anne Sophie står stille, lytter hun til bladene ligesom jeg gør, eller lytter hun til noget inde i sig selv, kløvertoner, snegletoner, poppeltoner?

Pludselig løber hun ind imod mig. "Jeg er træet", siger hun, "du skal bære mig". Jeg har ikke lyst, i hvert fald ikke lige nu, så vi sætter os på grøftekanten. Der er tid nok, selv med vores sneglefart kan vi gå de to kilometer inden middag.

Hun er forholdsvis træet - ellers ville hun snakke mere. Men hun er ikke helt træet - så ville hun pludre overstadigt. Jeg lægger mig på ryggen med et strå i munden. Hun sidder og roder i jorden.

Motorstøj vækker mig af døsen. Hvor er hun? Hun sidder roligt ved siden af mig, en bil med tyve stirrende øjne kører forbi, en rigtig søndagsbil i søndagstempo. Den kører i retning af Tvedhuse hvor vi bor. "Jeg vil hjem," siger Anne Sophie. "Nejjj" svarer jeg, "vi skal til stranden." "Jeg vil hjem til Mor" siger hun, det er et stærkere udtryk. "Vi to skal have Mors cykel med hjem til Mor," siger jeg. Hun forstår det godt, men ansigtet vakler mellem forkastelse af den tanke og accept. Jeg bryder en ukrudtsplante som jeg kender alt for godt fra haven, men alligevel ikke kender navnet på. Den har en lang svans i toppen. "Det er en hest," siger jeg og afblader den, "du kan ride."

Hun rider et stykke, men det bliver hun træet af. Så skal jeg ride - det bliver jeg også træet af. Vi er kommet forbi avlsgården Birkelund, forbi en dræningsgrøft og går langs nyplantede nåletræer. Der står evighedsblomster, forleden aften plukkede vi alle sammen til en krans som hænger på min væg hjemme. På den anden side står der en afgrøde (frø velsagtens?), som er stillet op som små huse, hun har før kravlet igennem dem. I dag skal vi ikke kravle, tænker jeg og spørger "Hvad hedder den blomst?" Det er et svært spørgsmål. Ansigtet tøver. Jeg ser at hun er næsten sikker på det, men ordet er for svært. Nej, nu kommer det: "Everablomst!"

Mens jeg tænker på om jeg skal lære hende ordet rigtigt, er hun begyndt at tegne. Hun sidder midt på vejen og tegner Gunnars skib (Gunnar er en fisker vi kender) og Mariannes skib (det er datteren) og Ellen og Anni og Mor og Far og Karin og Krista og den trehjulede cykle. Hele verden tegner hun til højre og venstre for sin hale. Der kommer ingen biler, så hun sidder egentlig godt der midt på vejen.

Gid man endnu i voksenalder så ligetil kunne tegne sin verden, mennesker og ting og tanker. Kunne holde så sikkert på tegnepinden og give verden form og betydning. Er hun lykkelig, eller symboliserer hun min lykkedrøm? Jeg tror hun er lykkelig som hun sidder der, og denne tro vejer meget tungt. Jeg ved ikke om jeg kunne orientere mig uden Anne Sophie. Mange af holdepunkterne i min verden har forskudt sig siden hun kom til. Hendes eksistens har ændret noget, jeg kan ikke forstå mig selv uden hende.

Når jeg en gang sætter mig ned på en landevej og tegner min verdens pejlemærker op, så står Anne Sophie meget nær midten. Men, tænker jeg (nu næsten utålmodig af at vente på hende), det får jeg aldrig tid til. Men hvor dejligt vi kan gå her.

Solen står over Tvedhuse, cyklen venter ved Bønnerup Strand, Anne Sophies runer er ridset i vejstøvet, hvidkløveren og kornblomsten visner, og mariehønen beder om godt vejr, en søndagsbøn.

VAGN STEEN